

NOVINE

SLOVENSKE KRAJINE

Arročni na skupni naslov letno 24 Din; na posamezni naslov letno 30 Din. V inozemstvo: letno 65 Din. Z M. listom letno 100 Din.

IZHAJAJO VSAKO NEDELO.

Uredništvo v Dolnji Lendavi. Uprava v Murski Soboti, Križeva ul. 4. Štev. položnice 11806.

Cena oglasov: stran: cela 400 Din., pol 200 Din., četrt 100 Din.; mali oglasi do 20 reči 10 Din., više vsaka reč 1 Din.; med tekstem vsaka reč 2 D. Pri večkratni objavi popust.

Nas zagovor.

Ar ma vsakši, ešče največši hūdodelnik pravico, da se pred oblastjov zagovarja, prosi podpisano vredništvo Novin gospoda srezkoga načelnika, Dr. Terstenjaka, da se tudi ono sme zagovoriti. I oňo se vüpa, da se njemi ta pravica nede kratila, ar še nanaša na plemenitost bivšega dobrovolca. Zakoj se ide?

Naše vredništvo je dobili dopis od gospoda srezkoga načelnika, Dr. Terstenjaka, v smisli šteroga:

1. ne sme več rabiti takših cerkvenih izrazov, štere tudi Madjari rabijo,
2. mora tiste rabiti, štere prek Müre rabijo
3. ne sme objavlati cerkvenih glasov, kak so bili „od rož za Boga i ne za Boga“ pa on od „cerkvenih kupic“,
4. ne sme objavlati, če što ne da za siromake, ka zakaj ne da.

Če se Novine toga ne do držali, te je stavi, zato, ka moramo delati na to, da se duševno kembole združimo.

Čeprav višja politična oblast dovoli, da se sme ešče zakon kritizirati objektivno, to je mirno, pravično, mi neščemo kritizirati. Mi se samo zagovoriti ščemo. Predno bi pa začeli svoj zagovor, povdarjamo, da g. srezki načelnik ma najboljši namen v tom, da šče duševno zblížati ves naš narod z onim prek. V tom smo edni, ar je naš namen isti od negda. Če ne bi bio to naš namen, ne bi bili zdaj podaniki Jugoslavije mi, on pa ne bi bio naš načelnik.

Naš zagovor je sledeči:

1. Mi ne poznamo zakona, šteri bi prepovedao rabo tujk, to je reči, vzete iz tujega, drugoga jezika. Takše reči ma i srbski i hrvatski i slovenski knižni jezik, pa nikdar ne bio zato nieden list v teh jezicaj pisan opominan od oblasti, naj se tujk ogible. Nega tudi zakona, ki bi zapovedao rabiti samo slovenske, odnosno jugoslovanske reči. „Mi ne smemo več pisati „plebanoš“, „püşpek“, „püşpeki-ja“, nego „župnik“, „škof“, „škofija“. To pa zato, ka Vogri iste reči majo. Pri-pomnimo, da smo mi Panonski Slo-

venci prle bili krščeni i to več sto let, kak Vogri, i kak trdi vogrski zgodovinar Dr. Karácsonyi, so Vogri od Slovincov vzeli izraze za cerkvene i gospodarske reči, zato pa mi vogrskih cerkvenih izrazov nemamo. Reč „plebanoš“ ali „plivanoš“ je ravnotak latinska kak vogrska „plébánuš“, vogrska zato nikak ne. Vogri so jo od nas vzeli i mi jo rabimo že prek jezera let, je vdomačena i nema nikše zveze z politikov i zato ne more biti na poti pri duševnoj združitvi naroda. Isto vala za naš izraz „püşpek“. „püşpekija“ — vogrski „püspök, püspök-ség“. Oba izraza sta grčkiva tak kak je grčki izraz „škof“, „škofija“, v slovensčini, „biskup“, „biskupija“ v hrvaščini i „episkop“, „episkopija“ v srbščini. Če mi ne smemo rabiti ista imena, kak je rabijo Vogri, potem nieden jugoslovanski list ne sme rabiti izraz „primas“, „patrijarh“ itd. ar iste izraze majo i Madjari. Zato ka vsi jugoslovanski listi rabijo tujke i zato, ka nega nikšega zakona, ki bi to zabrano, smo je rabili tudi mi a ne izključno, nego smo tudi one z Preka zmes notridevali, naj narod spozna tudi prečne izraze, i ležej čte knige v knižnoj slovensčini.

2. Mi moramo rabiti tiste cerkvene izraze, štere rabijo Slovinci prek Müre. To teliko pomemo, ka mi ne smemo rabiti čisto slovenske reči, nego moramo sprejeti mesto teh latinsko-talijanske nemške izraze. Na priliko

mesto slovenskoga	„Svestvo“	neslovenski	„Zakrament“
„večni posvet“	„	„	„Večna luč“
„Večna svetlost“	„	„	„Večna luč“
„mesec“	„	„	„luna“
„stol“	„	„	„miza“
„pobiraš“	„	„	„mežnar“
„olt. škrinjica“	„	„	„tabernakelj“
„milošča“	„	„	„gnada“
„škrepica“	„	„	„biret“
„prečka“	„	„	„obh. miza“
„Risali“	„	„	„Binkošti“
„cerkv. robača“	„	„	„korok“

I tak dale i tak dale. — Mi smo zato pisali slovenske izraze, ar smo ljubili svoj slovenski narod i njegovo materno reč.

3. Mi ne smemo objavlati zagovorov katoličanskih duhovnikov, če se

tičejo tej takših cerkvenih reči, kak so bile „rože“ i „kupice“ v črensovskoj cerkvi. Gospod Bakan Števan, bivši oskrbnik črensovske fare je zvedo na Hotizo, da se neistinite reči glasijo od njega po črensovskoj fari v zvezi z rožami i kupicami za oltar, štere neistinitosti so grobo žalile njegovo duhovniško čast i nevtepeno življenje. Ar je ne mogoče iti do tistih vseh hiš, v šterih so se te neistinite reči raznesle, je dao izjavo v Novinaj, da občuva svoje poštenje. To njemi dovoli naša ustava, podlaga vseh državnih zakonov, štera njemi jamči ne samo osebno, nego tudi versko slobočino. Novine pa ne bi bile krščanski list, če nedužnoga duhovnika zagovora ne bi sprejele i to tembole, ar je gospod Bakan podpisao svoj zagovor. Če bi nam cerkvena oblast dala nalogo, da ne objavlamo te reči, bi bilo ščišta kaj drugoga, ar bi ona lejko dala po vseh cerkvaj z predganice občuvati poštenje svojega duhovnika. Če bi se katoličanski duhovnik po prepovedi civilne oblasti ne smeo zagovarjati v listi, potem bi to bila groba kršitev naše ustave i bi se s tem vera preganjala. To je naravna razlaga gornjega zakona. Zato smo objavili zagovor g. Bakana, ka ne spadne senca krivice na civilno oblast.

4. „Ne sme se objavlati, če što ne da za siromake to, ka „zakaj ne da.“ — Vsi listi bičajo trdosrčnost tistih, ki majo, pa na pomagajo tistim, ki pomenkanje trpijo. Pa pri tom bičanji tudi pokažejo na zroke trdosrčnosti. Isto smo učinili mi. Zakaj? Naj spurnimo ne samo boži, nego tudi civilni zakon. Civilna oblast je dala nastaviti po faraj odbore, šteri bi skrbeli za pomoč siromakom. So bili odbori, ki nikaj neso delali i niednoj siroti neso pomogli. Tak so civilno oblast, njeni namen v nemar püstili. Cerkev je to zamüdo popravila po nabiranji potom katoličanstva v djanji (kat. akcija) i Doma sv. Frančiška, šteriva mata pravila od višešnje cerkvene oblasti potrjena. Pri nabiranji se je čuo tudi sirov izraz „mam vsega v obilnosti, pa ne dam.“ To sirovost je naš list, kak krščanski list obsodo tak, kak jo

obsodi v cerkvi z Kristušovimi rečmi i dodao, da sirote neso krive za razloge, šteri so v toj strašnoj nevoli srca zapirali tistim, ki bi lejko pomagali. Naj se prizadevanje i civilne i cerkvene oblasti posreči i sirote dobijo zdatno podporo, smo karali trdosrčnost z Kristušovimi rečmi i ne svojimi. To je naš zagovor. Dodenemo ešče:

Mi iz srca želemo duševno zblizanje, a glasno povemo, ka se vsaka reč lejko zapove, samo lübezen ne ide na komando. Lübezen je ogenj i ogenj se samo z ognjom lejko vužge. Kem več lübezni bomo čutili, tembole bomo ljubili, to je tembole se bomo duševno zjedini. Reči vzete iz Preka nas nikdar duševno ne združijo. Pa istini na drago bodi povedano, da smo mi duševno tüdi že krepko združeni. Slovenci to i onostran Müre se čütimo za edno narodno telo, ki čüti edneiste bolečine, ki nosi ednaista bremena i ma edneiste zahteve i te so: Vsi v Jugoslaviji naj bodo dobri državlani, pripravljeni svoje življenje dati za njo, ta naj vsem deli v dühi pravice iste prote i za vse ma iste zakone.

Vredništvo Novin.

Politični pregled.

Jugoslavija. V narodnoj skupšini je predložen zakonski načrt od obvezne telovne vzgoje. — Vloženih je 10 interpelacij, ki se tičejo občinskih rešitev. Vednoj se pritoži dr. Lončarevič, je njegova lista dobila 1040, vladna lista 400 glasov. Pri štetji glasov je padla lista mela 1040 glasov, njegova lista 800. — Pavlič Alojza, poslanca je izlamenta izklüčo od petih sej za vologovoga govora, ki ga je držao od obveznonskoga načrta o obveznoj telovnoj vzgoji mladine. — V senati je dr. Majovič vložo interpelacijo, ka se nemizidovje ne bi smeli pri nas naseliti.

Sutter :

Šatan v Illfurti.

Istinska zgodba.

Legend ob sedenja dveh dečkov od hüdobnoga düha v našoj dobi.

Prestavo iz češčine Alojzij Nemec.

Hüdi düh, prorok.

Iz dozdej povédanoga se vidi, da je peklenški düh znanje o stvaréh, kere se godijo v velkoj oddaljenosti od njega, celo v najbolje oddaljenih mesteh želaj. Ne menje so njemi znani zgovorski dogodki s celoga sveta, zato je pogosto odkrivo takše davno znane reči, o šterih so poslušalci nevedeli nikšega znanja. Ja, šče celo več, napovedo je, da se bo za kelko dni ali tjednov naprej zgodilo, i to se s prečüdnov natenčnostjov obistilo. Odkec njemi to? On kak zavrženi napovedo je ne zgübo svoje prvejše na-

Razorožitev je spadnolo v vodo. Za Nemčijov je povrgla Ženevo Italija. To podpira tüdi Anglija. Francija je pa dala izjavo, da Polke i Male zveze, to je nas ne zapüsti i ne privoli v to, da bi brez Zveze narodov ravnale Europo tri velike države: Italija, Nemčija i Anglija. Mir so šteli sklenoti brez Boga. Neso ga mogli. Ve se njim

ešče drügo tüdi razbije, ar za vsikdar vala pregovor: človek ravna, Bog pa zravnava.

Italija. Mussolini je izdelao načrt, kak bo prešlo vso državno gospodarstvo v roke korporacij (združenj, testület). V teh združenjaj bodo zastopani poleg delavcov tüdi politiki i tehniki.

Ki nemate senožeti ali travnikov.

Na našem Dolenskom je večina naroda brez krme. Jezere pa jezere izdajo letno za krmo i to dostokrat za božno krmo, za kiselo krmo. Kak bi se dalo tem lüdem pomagati, je pred meseci napisao strokovnjak v naš list razpravo od zelene krme, šteta bi se lejko shranila v za to postavljenih napravaj. To je edna rešitev, ali jako draga rešitev. Tiste naprave dosta koštajo i brez podpore od strani oblasti je siromak teško möre dati napraviti. Podpora se pa naednok stotinam ne more dati.

Drügo pomoč vidimo v tom, da si naš narod küpi senožeti. Naša agrarna i gospodarska zadruga je svoj čas ponüdila prazno posekalje grofa Festetiča, da bi je naši lüdjé küpili i spremenili v travnike. Medjimurci so je

dolzgučali i sami napravili tam krasne travnike, gde v obilnosti raste sladka trava i to za male peneze.

Zdaj se znova ponüja edna prilika našim zadrugarom. Naša zadruga je v Mihalovčih posekala eden deo šume, šteroga prostor je jako pripraven za travnike. Zadruga je letos dobila tam do sto metrov krme. Ki želejo meti te travnike, naj se zglasijo pri zadrugi v Črensovcih. Ztrebijo si küpleno po zimi od penov, plačajo pa na amortizacijo skoz 15 let samo na 6%. Samo v ponedek i v tork predpoldnom se lejko glasite. Ki bi küpo eden veliki oral, bi plačüvao skoz 15 let letno samo okoli 300 Din. Če se pa včasi dolplača, dosta falej. Javite se zadrugarje pri Agrarnogospodarskoj zadrugi v Črensovcih.

Zakaj zapravlate peneze?

Čüдно pitanje, mi odgovorite. Ve jih pa nemamo, kak bi je zapravljali? Jaz pa odgovorim, ravnozato je nemate, ar je zapravlate.

Poznamo krajino v Medjimurji, gde pametni gospodarje vsaki tjeden denejo *dva dinara* v posojilnico mesto, da bi si küpili tobak, cigarete ali kaj spodobnoga. Tej dinarje se vsakšega polleta spišejo v hranilno knižico i se obrestüjejo. Keliko po nepotrebnom

ta vrženoga peneza bi se ne te lehk način moglo rešiti i v potreboči k roki vzeti! Smo dozdej ne zapravljali? O kelikokrat?

Mi odgovorite „ja da bi nam je pes z kase dao, ve pa ne mogoče nikaj ž njih ztrgati.“ Ta pritožba je krivična. Vsaka posojilnica teliko plača vö, keliko notri dobi. Več na tom jalnom sveti nišče ne more napraviti. Ne dobi pa notri zato ne, ar ne nesete

ture i prvejšega znanja i mödrosti i zna celo več, kak si mi mrtelni lüdjé misliti moremo.

Vnogokrat je vrgeo obiskovalcom vöči, ka so v preminöčnosti grdoga včinili, vöči njim je metao njihove najbole skrite grehe, tak da se njim je vidlo najbole čedno kempüle vujeti tam odnet. Včasi se je hapo tüdi predgati. Ednomi sosedi je etak pravo: „Ti pijanec, ti! Ali si ne bio poleg, gda je lump (tak je dühovnika imenuvao) predgao, da se nišče nesmi opijaniti. A ti si vendar šo znovič k N. se opijaniti. Ti jedini si kriv betega svojih hčeri i svoje živine.“

Na cvetno nedelo je pali predgao nikšemi illfurtskomi občinari: „Ti gobec pijani! Ali si mogoče ne čüo, gda je lump v svinjaki gučao, da je te tjeden ne slobodno hoditi v krčme? Ti ne bogáš? — Ali si lejko ne bio s pekom iz Flachsländena v krčmi na pivü?“

Drügi so mogli svojo radovednost šče bole drago plačati. Bledi i liki bi jih bliščoba oslepila, so se kak najhitrej odskütili, zato ar njim šatan na sajno odkrio njihove grde skrivnosti, liki njim je očitao pred vsemi njihove žmetne grehe iz prejšega življenja, od šterih so mislili, da so nikomi ne poznani.

Župan* nekoga kraja blüzi Strassburga je pozvao ednok občinske kotrige po s končanom spravišči, da bi ž njim vküper pohodili obsedenoga v Schiltigheimi. Nikelko se jih je priglasilo, ali eden od njih je pristavo: „Ali čüj, dragi župan, ka pripovidavlejo, da je šatan navajeni vsakšemi vso istino vöči vrči.“ „Možje, znate ka“ je pravo župan, „v soboto vgojdno bomo šli v cerkev k spovedi; v nedelo pri ranoj sv. meši k prečiščanju.“

* Zapiski g. superiora Guerbera.

NOVINE

SLOVENSKE KRAJINE

Naročnina na skupni naslov letno 24 Din; na posamezni naslov letno 30 Din. V inozemstvo: letno 65 Din. Z M. listom letno 100 Din.

IZHAJAJO VSAKO NEDELO.

Uredništvo v Dolnji Lendavi. Uprava v Murski Soboti, Križeva ul. 4. Štev. položnice 11806.

Cena oglasov: stran: cela 400 Din., pol 200 Din., četrt 100 Din.; mali oglasi do 20 reči 10 Din., više vsaka reč 1 Din.; med tekstom vsaka reč 2 D. Pri večkratni objavi popust.

Pojasnilo.

Gospod Bakan Števan, bivši oskrbnik črensovske fare je zvedo na Hotizo, da se neistinite reči glasijo od njega po črensovskoj fari v zvezi z rožami i kupicami za oltar, štere neistinitosti so grobo žalile njegovo duhovniško čast i nevtopeno življenje. Ar je ne mogoče iti do tistih vseh hiš, v šterih so se te neistinite reči raznesle, je dao izjavo v Novinaj, da občuva svoje poštenje. To njemi dovoli naša ustava, podlaga vseh državnih zakonov, štera njemi jamči ne samo osebnost, nego tudi versko sloboščino. Novine pa ne bi bile krščanski list, če nedužnoga duhovnika zagovora ne bi sprejele i to tembole, ar je gospod Bakan podpisao svoj zagovor. Zato smo objavili zagovor gosp. Bakana.

Vsi listi bičajo trdosrčnost tistih, ki majo, pa na pomagajo tistim, ki pomenkanje trpijo. Pa pri tom bičanju tudi pokažejo na zroke trdosrčnosti. Isto smo učinili mi. Zakaj? Naj spurnimo ne samo boži, nego tudi civilni zakon. So bili odbori, ki nikaj neso delali i niednoj siroti neso pomogli. Cerkev je to popravila po nabiranju potom katoličanstva v djanji (kat. akcija) i Doma sv. Frančiška, šteriva mata pravila od višešnje cerkvene oblasti potrjena. Pri nabiranju se je čuo tudi sirov izraz „mam vsega v obilnosti, pa ne dam.“ To sirovost je naš list, kak krščanski list obsodo tak, kak jo obsodi v cerkvi z Kristušovimi rečmi i dodao, da sirote neso krive za razloge, štteri so v toj strašnoj nevoli srca zapirali tistim, ki bi lejko pomagali. Naj se prizadevanje i civilne i cerkvene oblasti posreči i sirote dobijo zdatno podporo, smo karali trdosrčnost z Kristušovimi rečmi i ne svojimi. To je naš zagovor. Dodenemo ešče:

Mi iz srca želemo duševno zblizanje. Lübezen je ogenj i ogenj se samo z ognjom lejko vužge. Kem več lübezni bomo čutili, tembole bomo lübili, to je tembole se bomo duševno zjedinili. Pa istini na drago bodi povedano, da smo mi duševno tudi že krepko združeni. Slovenci to i onostran Mure se čutimo za edno narodno telo, ki čuti edneiste bolečine, ki nosi ednaista bremena i ma edneiste zahteve i te so: Vsi v Jugoslaviji naj bodo dobri državljani, pripravljeni svoje življenje dati za njo, ta pa naj vsem deli v duhi pravice iste dobrote i za vse ma iste zakone.

Vredništvo Novin.

Politični pregled.

Jugoslavija. V narodnoj skupščini je predložen zakonski načrt od obvezne telovne vzgoje. — Vloženih je več interpelacij, ki se tičejo občinskih volitev. Vednoj se pritoži dr. Lončarevič, da je njegova lista dobila 1040, vladna pa 400 glasov. Pri štetju glasov je pa vladna lista mela 1040 glasov, njegova pa 800. — Pavlič Alojza, poslanca je parlament izključo od petih sej za volo njegovoga govora, ki ga je držao od zakonskoga načrta o obveznoj telovnoj vzgoji mladine. — V senati je dr. Maj-

strovič vložo interpelacijo, ka se nemški židovje ne bi smeli pri nas naseliti.

Razorožitev je spadnolo v vodo.

Za Nemcijov je povrgla Ženevo Italija. To podpira tudi Anglija. Francija je pa dala izjavo, da Polske i Male zveze, to je nas ne zapusti i ne privoli v to, da bi brez Zveze narodov ravnale Europo tri velike države: Italija, Nemčija i Anglija. Mir so šteli sklenoti brez Boga. Neso ga mogli. Ve se njim ešče drugo tudi razbije, ar za vsikdar vala pregovor: človek ravna, Bog pa zravna.

Italija. Mussolini je izdelao načrt, kak bo prešlo vso državno gospodarstvo v roke korporacij (združenj, testület). V teh združenjaj bodo zastopani poleg delavcov tudi politiki i tehnik.

Amerika. Ruzvelt i Litvinov sta se pogodila. Združene države so priznale Sovjetsko Rusijo, ta pa deo amerikanskoga duga, ki se je napravo v boji proti boljševikom. Od staroga duga pod cari do se pa pogajanja naprej vršila. —

Španjolska. Pri državnih volitvaj so zmagale krščanske stranke.

Ki nemate senožeti ali travnikov.

Na našem Dolenskom je večina naroda brez krme. Jezere pa jezere izdajo letno za krmo i to dostokrat za božno krmo, za kiselo krmo. Kak bi se dalo tem ljudem pomagati, je pred meseci napisao strokovnjak v naš list razpravo od zelene krme, štera bi se lejko shranila v za to postavljenih napravaj. To je edna rešitev, ali jako draga rešitev. Tiste naprave dosta koštajo i brez podpore od strani oblasti je siromak teško more dati napraviti. Podpora se pa naednok stotinam ne more dati.

Drugo pomoč vidimo v tom, da si naš narod küpi senožeti. Naša agrarna i gospodarska zadruga je svoj čas ponüdila prazno posekalje grofa Festetiča, da bi je naši ljudje küpili i spremenili v travnike. Medjimurci so je

dolzgučali i sami napravili tam krasne travnike, gde v obilnosti raste sladka trava i to za male peneze.

Zdaj se znova ponüja edna prilika našim zadrugarom. Naša zadruga je v Mihalovcih posekala eden deo šume, šteroga prostor je jako pripraven za travnike. Zadruga je letos dobila tam do sto metrov krme. Ki želejo meti te travnike, naj se zglasijo pri zadrugi v Črensovcih. Ztrebijo si küpleno po zimi od penov, plačajo pa na amortizacijo skoz 15 let samo na 6%. Samo v ponedlek i v tork predpoldnom se lejko glasite. Ki bi küpo eden veliki oral, bi plačivao skoz 15 let letno samo okoli 300 Din. Če se pa včasi dolplača, dosta falej. Javite se zadrugarje pri Agrarnogospodarskoj zadrugi v Črensovcih.

NOVINE

SLOVENSKE KRAJINE

Naročnina na skupni naslov letno 24 Din; na posamezni naslov letno 30 Din. V inozemstvo: letno 65 Din. Z M. listom letno 100 Din.

IZHAJAJO VSAKO NEDELO.

Uredništvo v Dolnji Lendavi. Uprava v Murski Soboti, Križeva ul. 4. Štev. položnice 11806.

Cena oglasov: stran: cela 400 Din., pol 200 Din., četrt 100 Din.; mali oglasi do 20 reči 10 Din., više vsaka reč 1 Din.; med tekstom vsaka reč 2 D. Pri večkratnoj objavi popust.

Naš višji Pastir za Marijin List.

Prezvišeni gospod Dr. Tomažič Ivan Jožef, apoštolski administrator Slovenske Krajine i lavantinski knezoškof, so 21. sept. l. 1933. v VIII. „Oglasniki Lavantinske Škofije“ s sledečimi lepimi rečmi priporočili Marijin List:

„*Marijin list. Slovenska Krajina ma pobožen list, ki bo prišestno leto obhajao 30 letnico obstoja. Te list je Marijin List.*“

„*List ma za sebov bogato zgodovino. Skoz duga leta je bio v Slovenskoj Krajini verski glasiteo. Vzgojo je mnogo duhovniških pozvanj i je vnogoga vernika vtrdo v katoličanskoj veri.*“

„*Zavolo siromaštva vernikov Slovenske Krajine se je list stalno borio z peneznimi težavami. Lagoje čase preživla posebno zdaj.*“

Naročniki Marijinoga lista so deležni raznih vgodnosti. 1. Brezplačno dobijo Kalendar Srca Jezušovoga. 2. Za vse naročnike so plačane večne meše v Celji pri Sv. Jožefi, večne meše Marije Pomočnice v M. Soboti v Martinišči pa v Linzi pri „Serashisches Liebes werk“. Zvün toga se opravla zanje vsaki tjeden edna sveta meša.“

Čisti dobiček Marijinoga lista se porabi za zidanje hiše sv. Družine, ki bo za Slovensko Krajino dom duhovnih vaj.

„Z pogledom na to je jako želeti, da pride Marijin List v vsako hišo v Slov. Krajini, naj bi ga pa tudi tostran Müre naročali zlasti duhovniki, da s tem podpirajo dobro stvar, ino verniki!“

„Marijin List stane letno 12 Din. i se naroča pri gosp. Jožefi Klekl, vpok. plebanoši v Črensovcih.“

Ivan Jožef

škof in apoštolski administrator

Dragi naročniki!

K lepim rečam Prezvišenoga Višjega Pastira nemam nikaj dodati.

Prosim vas pa, da jih bogate. Bogajte svojega nadpastira i naročite si vse družine Slov. Krajine Marijin List.

Cena je naznanjena, 12 Din. na leto. Polovica se plača te mesec december, to je 6 Din., ova polovica pa do 25. marca. Če le mogoče do 8. dec. plačajte prvo polovico. Naprej se mora plačati, ar ovak je ne mogoče dati brezplačno kalendara. Ki ne plača naprej M. Lista, ne more dobiti kalendara brezplačno, dobi ga samo za polovično ceno. Ar ščemo znati za vsakoga naročnika, prosimo širitelje, da nam je naznanijo z hišnov številkov i zadnjov poštov. Namen nam je najprej, da na vsaki list našampamo naročnikovo ime.

Prosimo iz vseh far odgovorov, kak naj pošilamo liste. Jela skupno širitelji, ali pa vsakomi naročniki posebi domo. Če nede dragše pri posameznom pošilanj, to je, če ne bi trbelo pismonoši zato posebi plačuvati, bomo vsakomi naročniki na njegov naslov poslali M. list. Prosimo odgovor.

Vredništvo M. Lista
v Črensovcih.

Politični pregled.

Razorožitev je spadnolo v vodo. Za Nemčijov je povrgla Ženevo Italija. To podpira tudi Anglija. Francija je pa dala izjavo, da Polske i Male zveze, to je nas ne zapusti i ne privoli v to, da bi brez Zveze narodov ravnale Europo tri velike države: Italija, Nemčija i Anglija. Mir so šteli sklenoti brez Boga. Neso ga mogli. Ve se njim ešče drugo tudi razbije, ar za vsikdar vala pregovor: človek ravna, Bog pa zravnava.

Italija. Mussolini je izdelao načrt, kak bo prešlo vso državno gospodarstvo v roke korporacij (zdrženj, testület). V teh zdrženjaj bodo zastopani poleg delavcov tudi politiki i tehnik.

Amerika. Ruzvelt i Litvinov sta se pogodila. Zdržene države so priznale Sovjetsko Rusijo, ta pa deo amerikanskoga duga, ki se je napravo v boji proti boljševikom. Od staroga duga pod cari do se pa pogajanja naprej vršila. —

Španjolska. Pri državnih volitvaj so zmagale krščanske stranke.

Ki nemate senožeti ali travnikov.

Na našem Dolenskom je večina naroda brez krme. Jezere pa jezere izdajo letno za krmo i to dostokrat za božno krmo, za kiselo krmo. Kak bi se dalo tem ljudem pomagati, je pred meseci napisao strokovnjak v naš list razpravo od zelene krme, štera bi se lejko shranila v za to postavljenih napravaj. To je edna rešitev, ali jako draga rešitev. Tiste naprave dosta koštajo i brez podpore od strani oblasti je siromak teško more dati napraviti. Podpora se pa naednok stotinam ne more dati.

Drügo pomoč vidimo v tom, da si naš narod küpi senožeti. Naša agrarna i gospodarska zadruga je svoj čas ponüdila prazno posekalje grofa Festetiča, da bi je naši ljudje küpili i spremenili v travnike. Medjimurci so je

dolzgučali i sami napravili tam krasne travnike, gde v obilnosti raste sladka trava i to za male peneze.

Zdaj se znova ponüja edna prilika našim zadrugarom. Naša zadruga je v Mihalovcih posekala eden deo šume, šteroga prostor je jako pripraven za travnike. Zadruga je letos dobila tam do sto metrov krme. Ki želejo meti te travnike, naj se zglasijo pri zadrugi v Črensovcih. Ztrebijo si küpleno po zimi od penov, plačajo pa na amortizacijo skoz 15 let samo na 6%. Samo v pondelek i v tork predpoldnom se lejko glasite. Ki bi küpo eden veliki oral, bi plačüvao skoz 15 let letno samo okoli 300 Din. Če se pa včasi dolplača, dosta falej. Javite se zadrugarje pri Agrarnogospodarskoj zadrugi v Črensovcih.

Od sirmáka.

Narodna.

Svoje dni je živo velki siromák. Drügo je nej meo kak samo edno podreto kučico. Kda se njemi je kuča začela poderati, jo je šteo popraviti, samo ka je nej meo penéz. Šo je zato k ednomi bogáči i ga je proso, naj njemi posodi jezero rajnski, ka njemi on že povrne. Bogatec njemi je resan posodo. Siromák je pa penéze ponüco pa je nikak nej mogeo bogáči več povrnóti. Bogatec ga je večkrat opominao na dug, nego sirmák ga je vseli proso, da naj šče malo počáka, kda je pa sirmák nikak nej mogao povrnóti, ga je bogatec tožo. Sirmák je bio zdaj vu velkoj nevoli, da njemi zdaj kučo odajo. Šo je zato k ednomi fiškališi za tanáč pitat. Fiškališ njemi pravi: „Znáte tü nega drüge pomoči, ka vi morete bogáči té dug povrnóti. Sirmák se navoliva i šče oditi. Zdaj ga fiškališ nazáj zové pa njemi pravi: Znáte ka, jaz znam eden tanáč, šteri de vam pomágo, samo če te meni dáte pou dugá. Sirmák si je nej znao kaj pa je privolo. Fiškalis njemi zdaj pravi: „Kda vi na sodnijo pridete, kaj šteč do vas pitali, vi morete samo djáti, „hrr, hrr!“ Sirmák se je fiškališi lepa zaválo pa je te šo na sodnijo. Na sodniji je že bio tam tisti bogátec kak njemi je penéze posodo. Birov pita sirmáka: „So vam resan té človek penéze posodili? Sirmák: „Hrr, hrr!“ Birov dale pita sirmáka: „Gej máte penéze, da povrnéte te dug? Sirmák: „Hrr, hrr!“ Birov dale pravi: „Za štirinajset dni vi morete to pláčati!“ Sirmák: „Hrr, hrr!“ Birov pravi: „Vi ste lekar nori!“ Sirmák: „Hrr, hrr!“ Birov se obrne proti bogaci i pravi: „Kak ste vi mogli tomi sirmáki penéze posoditi, da vidite ka je nori i je obá vü z hiže potočo. Sirmák ide nazáj k fiš-

kališi. Fiškališ ga pita: „No kak ste kaj napravili?“ Sirmák: „Hrr, hrr!“ Fiškališ pravi: „Tak dajte mi te zdaj pou dugá kak ste mi obečali?“ Sirmák: „Hrr, hrr!“ Fiškališ vidi, da nikaj ne naprávi, sirmáka vö z hiže potoči. I tak se je te sirmák rešo vsega dugá.

Kak je krčmar v Blatonce prišo!

Narodna.

Pred več sto leti je nej bilo vse tak kak zdaj. Nej je bilo telko delavne zemle. Nego vsepovsedi samo grmovje. Tistoga časa so lüdje po dnevi delali, po noči pa pasli konje v logi.

Eden krčmar je tüdi pri ednom kmeti slüžo. Celi den sta z vértom orála. Večer kda sta domo prišla, právi vert krčmári, ka de zdaj gnao kobilo v log na pašo. Vért pa da se nebi krčmar od kobile zgübo, ga je za rep privezao h kobili. Proti polnoči pridejo tovajje pa kobilo bujejo i pojejo, čunte pa tam tá zmečejo. Tovajje so meli eden preci velki lagev vina sebov. Kda so tisto vino spili, so krčmára vu lagev záprli. Tovajje so zdaj odišli. Za edno malo pride eden preci velki vuk tiste čonte glodat kak so je tovajje tam niháli. Kda se je že poš-

teno najo, si je pri ognji doli légeo. Za edno malo ga je začala velka zéja mantrati. Šo je k lagvi, če bi kaj v njem bilo. Rép je skoz peoko vu lagev potisno, če bi kaj v njem bilo. Krčmar si je pa vukeči répo okoli roke zasükno. Vuk se je pa zosago, pa je začao bežati. Lagev pa za njim. Vuk je bežao tečas ka je v Blatonce príbežao. Tam je pa prek ednoga prelaza skočo. Lagev se je pa v prelaz vdaro pa se je razsipao. Krčmar je zdaj v Blatoncaj ostao. Tü je začao edno oštarijo, kde njemi je dobro šlo. Te krčmar pa ešče dnesden žive pa krčmári v Blatonci, či tak ka je ešče ne mro.

PREKOSNICE.

Po šoli. Janček bridko joče. Tetrica ga srečajo i ga pomilüvalno pitajo: Dete, ka se ti je pa zgodilo, ka tak milo jočeš.

Janček: Vučiteo so me zbili, zato ka sam ne taki najšeo Amerike na zemlevidi, štero je pa Kolomb Krištof več mesecov iskao.

Odajo se vsakovrstni mašini i mlini i vsi v te stroke spadajoči mašinski deli. Zglasite se pri DOMJANI na Gornji Bistrici, p. Črensovci.

Zakaj zapravlate penéze?

Čüdno pitanje, mi odgovorite. Ve jih pa nemamo, kak bi je zapravlali? Jaz pa odgovorim, ravnozato je nemate, ar je zapravlate.

Poznamo krajino v Medjimurji, gde pametni gospodarje vsaki tjeden denejo *dva dinara* v posojilnico mesto, da bi si küpili tobak, cigarete ali kaj spodobnoga. Tej dinarje se vsakšega polleta spišejo v hranilno knižico i se obrestüjejo. Keliko po nepotrebnom

ta vrženoga penéza bi se ne te lehkí način moglo rešiti i v potreboči k roki vzeti! Smo dozdej ne zapravlali? O kelikokrat?

Mi odgovorite „ja da bi nam je pes z kase dao, ve pa ne mogoče nikaj ž njih ztrgati.“ Ta pritožba je krivična. Vsaka posojilnica teliko plača vö, keliko notri dobi. Več na tom jalnom sveti nišče ne more napraviti. Ne dobi pa notri zato ne, ar ne nesete

P. Sutter :

Šatan v Illfurti.

Istinska zgodba.

Zgled ob sedenja dveh dečkov od hüdobnoga düha v našoj dobi.

Prestavo iz češčine Alojzij Nemeč.

Hüdi düh, prorok.

Iz dozdej povédanoga se vidi, da ma peklénski düh znanje o stvaréh, štere se godijo v velkoj oddaljenosti od njega, celo v najbolje oddaljenih deželaj. Ne menje so njemi znani zgodovinski dogodki s celoga sveta, zato ar je pogosto odkrivo takše davno minole reči, o šterih so poslušalci ne meli nikšega znanja. Ja, šče celo več, — napovedo je, da se bo za kelko dni ali tjednov naprej zgodilo, i to se je s prečüdnov natenčnostjov obistinilo. Odkec njemi to? On kak zavrženi angeo je ne zgübo svoje prvejše na-

ture i prvejšega znanja i módrosti i zna celó več, kak si mi mrtelni lüdje misliti moremo.

Vnogokrat je vrgeo obiskovalcom vóči, ka so v preminóčnosti grdoga včinili, vóči njim je metao njihove najbolje skrite grehe, tak da se njim je vidlo najbolje čedno kémprle vujti tam odnet. Včási se je hapo tüdi predgati. Ednomi sosedi je etak pravo: „Ti pijanec, ti! Ali si ne bio poleg, gda je lump (tak je dühovnika imenüvao) predgao, da se nišče nesmi opijaniti. A ti si vendar šo znovič k N. se opijanit. Ti jedini si kriv betega svojih hčeri i svoje živine.“

Na cvetno nedelo je pali predgao nikšemi illfurtskomi občinari: „Ti gobec pijani! Ali si mogoče ne čüo, gda je lump v svinjaki gučao, da je te tjeden ne slobodno hoditi v krčme? Ti ne bogaš? — Ali si lejko ne bio s pekom iz Flachslända v krčmi na pivi?“

Drügi so mogli svojo radovednost šče bole drago plačati. Bledi i liki bi jih bliščoba oslepila, so se kak najhitrej odkütili, zato ar njim šatan na samo odkrio njihove grde skrivnosti, liki njim je očitao pred vsemi njihove žmetne grehe iz prejšega življenja, od šterih so mislili, da so nikomi ne poznani.

Župan* nekoga kraja blüzi Strassburga je pozvao ednok občinske kotrige po s končanom spravišči, da bi ž njim vküper pohodili obsedenoga v Schiltigheimi. Nikelko se jih je priglasilo, ali eden od njih je pristavo: „Ali čüj, dragi župan, ka pripovidavlejo, da je šatan navajeni vsakšemi vso istino vóči vrči.“ „Možje, znate ka“ je pravo župan, „v soboto vgodno bomo šli v cerkev k spovedi; v nedelo pri ranoj sv. meši k prečiščá-

* Zapiski g. superiora Guerbera.

notri, ki mate kaj za notrinesti i ar ne plačate duga, ki ga mate plačati. Dužnike zagovarja državni zakon, ka so ne dužni šume plačati, samo intereš letošnji, če so kmečki dužnicje. Največ je pa takših. Vlagateo pa zapravla intereš, ar bi lejko dobo vö peneze vsaki hip, če bi je vložo na depot.

Pa je li mogoče peneze vödobiti vsako vüro, i to teliko, keliko, želete? Mogoče. Kakda? Tak, če je vložite na depot (depó). Kelkokoli penez mate doma, so vsikdar v nevarnosti, ka se zgübijo. Poleg toga pa kvarni ste ž njimi, ar vam intereša ne nosijo. Če pa na depó vložite peneze, vam prinesejo 2% obresti i je vsaki hip vödobite, gda je potrebujete. Črensovka posojilnica je že vnoge jezere na te način dobila i vsaki vlagateo je svedok, da je redno dobo do rok, gda je potrebüvao. Milijone skriva narod sebi i bližnjemi na kvar. Naj bo konec tomi deli. Tjedensko vlagajte, ka morete, če več ne 1 Din. pa vlagajte vse na depo pa de pomagano vsem.

Slovenska krajina.

Obsojena je v Maribori na dve leti voze i na triletno zgübo častnih pravic Balir Treza v Šalamencih zato ka je vužgala sosedi Flisar Janoši 300 Din. vredno oslico slame.

Krščanski pozdrav branijo. Nekak se je zatožo v listi „Slovenec“, ka nešterni branijo deci krščanski pozdrav. Mi na to odgovorimo sledeče. Dete je starišovo i stariš ravna ž njim doma i na poti. Kak njemi stariš zapove, tak se naj drži. Če bi što kratko starišove pravice, to je, če bi što *deco včio, naj ne boga starišov*, tistoga zavolo te hüdobije trebe oblastiti naznaniti. Če starišje vküpdružijo i so zaistino krščanskoga mišljenja, jeli

vanji — pa nam šatan ne de moge nika vóči metati.“ Sklenjeno, včinjeno. V nedelo so šli v Schiltigheim. Gda so pozvónili na vrataj zavoda Saint-Charles, jih je sestra vratarica pitala, ka gospodje želejo. Župan je odgovoro: „Radi bi vidli obsedenoga.“ Radevole jih je pelala sestra k njemi v hižo, ali komaj je odprla dveri, je že obsedeni kričo: „Glejte no, to je župan iz X., njegov tajnik i šče drügi svetovalci. Istina, zakaj ste ne vervali vremen, gda ste šli včera v cerkev i ste si dali postrügati gnoj s svoje düšne vesti. Ali eden je to ne dobro opravo. Ednok je repo kradno.“ Mož, šteroga se je to tikalo, se je tak močno prestrašo, da je zakričo: „Ja, ali nadomestio sem to tistim lüdem s pénezi.“ K tomi obsedeni: „A tej lüdje so penez ne dobili.“ Nato je segno zmes gospod župan: „Pojmo rajši odtec, ovak ešče tüdi meni kaj vóči vrže.“ Gda se je ta reč raznesla okoli, je ne bilo konca posmehavanji.

(Dale)

njim pa more kaj par kričačov, od šterih niti ne šče posvedočeno, jeli so zaistino takši, za kakše se radi vödavajo. Ne je vse zlat, ka se sveti.

Velike nesreče. Pri g. odvetniki dr. Pintéri v Soboti so v nedelo noč na ponedlek vdrli tolvajje notri. Gospa je püstila deklo skoz okna, štera je bežala prek v gostilno Turkovo za pomoč. Šofer Nesménji je včasi bežao prek i železničar Horvat. Šla sta skoz okno, gde je prišla dekla, da bi tolvajje bole varno zasačila. A to je bila ravno nesreča. Kak sta skoz sobe na hodnik stopila, je počo strel i je šofer mrtev obležao. Železničar Horvat je pa samo ranjeni. Mesto tolvajjev so pomotoma streljeni branitelje hiše od g. odvetnika. Zaistino velika nesreče. — Drüga velika nesreča se je zgodila v Črensovcih v šumi Orlovščeki, gde je jesen spadno na logara Köveša i ga teško rano. Spravljen je v Sobočko bolnišnico.

Beltinci. Naš novi občinski odbor je dobo do rok jako lepo vrejeno občinsko gospodarstvo brez dugov. Lejko zida na te trdi fundament, ka občina Beltinci postane edna najvrednejših v vsakom pogledi. Vpelana je elektrika i popolnoma izplačana. Küpleno je za občino 40 oralov pašnika i na njem nega ni pare duga. Račun lepih zvonov je poravnan. Občinski siromaki so prišli do svoje strehe. Ceste, mosti so vredni.

Lipovci. Ülen Števani je nekak z omara vkradno 23 jezero dinarov, gda je družina repo brala na njivi. — Če bi te peneze vložo na depo v posojilnico, ne samo, ka se ne bi zgübili, nego bi ešče služili 2% obresti i bi je vsaki hip lejko zdigno z posojilnice. Bodimo pametni.

Nabiranje na „Dom sv. Franciška“ v Franciji. Horvat Štefan, ki dela v Franciji, je poslal na odbor za zidanje „Doma sv. Franciška“ prošnjo, naj ga pooblasti, ka de smeo pobirati za hišo siromakov med našimi delavci milodare. Odbor njemi je to dragevole poslal. Nabiranje želemo popolno božega blagoslova. V tom svetom leti bi odbor rad začeo že s pripravami za zidavo, zato pa prosi vse sine i hčeri Slov. krajine v Franciji, naj darüjejo v tom svetom leti, to je do vüzma k leti mesečno po 10 frankov v te namen. Tüdi svoje gospodare i gospodinje naj prosijo za kakši dar. Lübbimo siromake, Jezušove prijatele.

Kmečka hranilnica in posojilnica v Dol. Lendavi, r. z. z n. z. razglašä v smislu § 36 zadružnih pravil, de zniža obrestno mero — vpoštevajoč težke gospodarske razmere, v katerih se nahaja naše ljudstvo vsled splošne gospodarske krize, — z dne 1. januarja 1934: za stare vloge na 6%, za posojila na 8%. Vlagateljem je na prosto voljo dano dvigniti svoje vloge v zneskih in rokih, ki jih je določilo v smislu § 37 zadružnih pravil načelstvo na svoji seji dne 12. junija 1932. Prosimo vlagatelje, da uvidijo potrebo tega koraka. Prva stvar je varnost glavnice, potem šele obrestna mera. Čim nižja

bo obrestna mera za posojila, tem lažje bode naš kmet — dolžnik vračal glavnico in tem hitreje pride vlagatelj do svojih prihrankov. Nove vloge, ki so vlagateljem vsak dan na razpolago, se obrestujejo najugodneje po vsakokratnem dogovoru. Dolnja Lendava, dne 19. novembra 1933. Načelstvo in nadzorstvo Kmečke hranilnice in posojilnice v Dolnji Lendavi.

Nad vse grdo delo. Na vredništvo Novin je z Lendave nekak poslal dva članka. V ednom je napadao g. dr. Pikuša, v drügom pa g. Hajdinjak Antona, poslanca. Člankoma je priložo sprejavno pismo, v šterom se podpiše za dr. Klara zdravnika. Ar vrednik Novin pozna pisavo dr. Klara i ar nikdar ne za napade na osebe, zato je članka ne objavo. Pokazao je pa pismo g. dr. Klari. Gospod zdravnik je pisavo pregledno i z ogorčenjom dognao, da so nekaki hüdodelci njegovo pisavo potvorili. — Tak grde, hüdobne, nesramne, nepoštene lüdi more hraniti, naša uboga Slovenska krajina, ki so na te zamazan i gnüsen način šteli škoditi ugledi nedužnih lüdi i v tožbo spraviti pa vničiti naš krščanski list Novine. — Pfuj! Sram je bodi!

Po katoličanskem sveti

Francija. Mladinska organizacija Skautov šte 30 jezero kotrig. Skauti so mladenci, pred vsem dijaki, ki počitnice prebijejo v šatoraj po šumaj, polaj, pač se zdržavajo v naravi. Francuski skauti so napunjeni z katoličanskim dühom. Vera njim je vse. Sv. cerkev je odobrila njihova pravila. Deseti paragraf pravil se glasi: „Skaut je čist i v svojih mislaj, v svojih rečaj i v svojem djanji“.

Skauti si prizadevajo, da bodo svetli zgled za vsakoga mladenca, da vsaki francuski mladenec pravi proti sebi, gda je zagledne: takši morem biti tüdi jaz“.

Mgr. Landrieux, škof v Dijoni so na spravišči skautov z etimi rečmi navdüšavali skaute, da spunijo, svojo nalogo: „Idite, idite! Cerkev na vas računa i Francuska vas čaka, da vržete jarem i raztrgate lance. Idite v Kristušove boje. Pomagajte z vašim ognjom, z vašov rečjov, z vašim vplivom onim, ki so v borbi potrebni pomoči. Bodite voditelje zgüblene vnožine, štera ne ve, za kem hodi i dopüsti, da opravljajo ž njov slabi pastirje. Bodite voditelje onih zapüščenih i srditih delavskih vnožin, štere več ne vejo i niti ne razmijo, niti ne vidijo, odkod pridejo vdarci, šteri je v propast sünjavajo. Oni, ki majo srečo svoje vere, ki verjejo, to je, ki znajo, da nesmejo mučati, tej morejo biti apoštolje. Cerkev na Francuskom se bori. Trebe tü biti. Vaše pokolenje vse popravi i zmaga.“

Po državi.

Kratki glasi. Obiskavo je našo državo grčki vojni minister general Kondilis i je bio navzoči z našim vojnim ministrom Stojanovičom pri blagoslovitvi grčkoga pokopališča v Piroti. — V Lipovači se je vužgala hiša kmeta Laliča, ki je pa teravno ne bio doma. Gda je domo pribežao, je bilo že vse v ednom ognji, troje male dece pa v gorečo hiši. Naj deco reši, je šo skoz plamena po njo, jo zasūkao v günje i jo rešo. Sam pa dobo pri tom takše opeklina, da je mro od njih. — Njeg. V. naš krao je postao maršal romunske vojske. — Pero za krajščakom. — Slovenci tam prek pravijo „Kuražfeder“ je zažgao Učko Anton Pristovnik Albini pri Sl. Bistrici, Zato je Učka Pristovnik z nožom zaklao. — Nov. 18. se je vršo letalski napad na Ljubljano, kak vojaška vaja. Pustili so se čemerni plini (gazi) i prebivalstvo se je moglo skrivati. To je poskušnja, štera narod navči, kak se naj brani, če bi sovražnik napadno z plini mesto.

Gostilna in klavnica

Prekmurska banka je odkupila na javni dražbi v Fokovcih prej Gross Samuelu lastno gostilno, trgovino in klavnico z gospodarskimi poslopi. To vse odda v najem ali pa po zmerni ceni prodaja. Prijaviti se pri **PREKMURSKI BANKI** v Murski Soboti. 2-1

Prepotrebna sprememba.

Med drugimi nevolami ma naše ljudstvo tudi dosta nevolja s plačovanjem dimnikarov ali rafankerov. Vnogi se pritožujejo upravičeno, vnogi pa tudi zaman, ar ne vejo, kelko znašajo plače dimnikarom. V naslednjem prinašamo uradno določeno takso od pometanja dimnikov.

Za enokratno ometanje:

1. Odprtega kuhinjskega ognišča Din. 3-50 — 2. navadnega štirivoglatega dimnika a) v pritličju Din 3— b) za vsaki nadaljnji stok 0 75— 3. ruskega ali okrogloga dimnika a) v pritličju Din 2— b) za vsaki nadaljnji stok 0 60— 4. štedilnika z enim kotličem in eno pečico všteti dimno cev do 1 m dolgosti Din. 3— 5. štedilnik z enim kotličem in dvema pečicama všteti dimno cev do 1 m dolgosti Din. 3-75. 6. štedilnika v večjih gostilnah, kavarnah itd. všteti dimno cev do 1 dolgosti 5-50. 7. štedilnika v zavodih in hotelih všteti dimno cev do 1 m dolgosti 11 50.

8. male žel. peči všteti dim. cev 1 m dol. 1 75
9. srednje velike " " " " " 2 25
10. vel. žel. peči " " " " " 3—
11. izredno velike " " " " " 3 75
12. cevi od vsakega metra — 75

Za enokratno požiganje.

13. štiri voglatega dimnika 8—
14. ruskega ali okrogloga dimnika 4-25
15. dimne cevi 3-50
16. pri opravljenih pod točkami 13, 14 za zamudo časa za vsako uro, ne všteti prvo uro zaposlenosti 3—

Za enokratno ometanje:

17. malega kotliča v zasebnih hišah 1—
18. srednje velikega " " " " " 1-50
19. velikega " " " " " 1-75
20. prolaznega dimnika v pekovskih obratih (vsaki 14 dni) 3 25

21. ruskega kakor pod točko 20 omenjenega dimnika 2 50
22. malega kotla v pivovarnah in tovarnah 36—
23. velikega " " " " " 60—
24. izredno velikega " " " " " 79—
25. za pregledovanje in snaženje novih dimnikov 4-50

Za enokratno ometanje:

26. tovarniškega dimnika do višine 20 m 35—
27. " " " " " 30 m 40—
28. " " " " " 40 m 53—
29. kurilnih cevi pri parnih kotlih do 40 m 18—
30. " " " " " 60 m 25—
31. " " " " " 100 m 38—
32. v nočnem času od 1. aprila do 30. septembra in sicer od 20. do 5 ure ter od 1. oktobra do 31. marca od 18 do 6. ure se zvišajo vse predstojee cene za 50%

33. za delo ob nedeljah in praznikih se računa k vsem predstojee cenam še 50% poviška.

To so uradno določene plače dimnikarov. Bile so pa določene v tistem časi, gda je ešče ne bilo gospodarske krize i so ljudje meli peneze. Tudi je v tistem časi bilo vse bole drago, zato so kmetje ležej plačali, dimnikarje pa so morali tudi preživež draže kupivati. Zdaj pa, kda se dobi za 100 dinnrov meter pšenice i za 70 meter žita so te takse ednok previsike. Prosimo nerodajno oblasti, da takse dimnikarov spravijo v sklad s splošnimi prilikami življenja. To zahteva socialna pravičnost pa tudi naši prazni žepi.

Nedela po Risalaj XX. i štrta ali zadnja.

Na spomin 1900 letnice svoje križne smrti, **Gospod Jezuš, po svojih svetih ranaj reši grešni svet!**

Evang. Sv. Mataja XXIV.

Vu onom vremeni: Pravo je Jezuš včenikom svojim: Gda bodete vidili odurnost opuščenja, štera je povedana po Danielu proroki, stoječi na svetom mestu: (ki šte, naj razmi), teda ki so v Judeji, naj bežijo na gore; i ki so na strehi, naj nedo jemati kaj z hiše svoje; i ki je na njivi, naj se nepovrne jemati gvanta svojega. Jaj pa nosečim vu oni dnevaj. Molte pa naj ne bode bežanje vaše v-zimi ali v soboto. Ar bode teda, moka velka, kakše je nej bilo od začetka sveta do eti mao, niti je ne bode, i da ne bi prekračeni bili oni dnevi, ne bi se zveličao ni eden človek: ali zavolo odebrani prekratijo se oni dnevi. Teda či što vam bode pravo: ovo eti je Kristuš, ali etam; ne verte. Ar gori stanejo krivi Kristušje, i krivi Prorocje: i činili bodo znamenja velika, i čuda; tak, da se v blodnost zapelajo (či de mogoče) i odebrani. Ovo naprej sam vam povedao. Či bodo zato vam pravili: ovo vu pustinji je, nejdete vō; ovo vu notrajšnji mestaj je, ne verte. Ar kak koli blisk zide, od sunčnoga shoda, ino se skaže do sunčenoga zahoda; tak bode i prišestje sina človečega. Gdekoli bode tejlo, ta bodo se vkup spravljali i šaši. Preci pa po moki onih dnevoj sunce potemnej, i mesec ne da svetlosti svoje i zvezde bodo se gibale; i teda se skaže znamenje Sina človečega na nebi, i teda do se jokali vsi narodje zemle; i vidili bodo Sina človečega pridočega vu nebeski oblakaj z velikom jakostjom i z-dikov. I pošle Angele svoje s-tromböntov, i z velikim glasom: i vkup spravijo odebrane njegove od štiraj vōtrov, od višine nebes notri do njihovi krajov. Od figovoga drejva se pa včite priliko; gda je že vejka njegova gingava, i listje je opuščeno, znate ka je blūzi leto; tak i vi kak te videli vsa eta; znajte ka je blūzi pri dveraj. Zaistino velim vam: ka neprejde ete narod, dokeč se vsa eta ne zgodijo. Neba, i zemla prejde, reči pa moje neprejdejo. Te reči nas napunijo z najvejšov tolažbov: vsaka krivica bo kaštigana i vsaka pravica plačana na sodnji den.

Gospodarstvo.

Kontrola meda.

Pred koncom sprotoljšnje, poletne i jesenske paše, more podružnično vodstvo vsem kotrigam razložiti pomen i namen kontrole meda. To lahko napravi s posebnov okrožnicov ali pa vküper pozove svoje kotrige na določeni kraj i jim tam razloži. Pri tej priliki se priglasijo one kotrige, štere bi dale svoj med pregledati. Kontrolo meda so pa dužne izvršiti samo tiste podružnice, štere so to na občnom zbori sklenile. Pri takšem sklepi more podružnica kontrolo izvršiti, če se je priglasila tudi samo edna hotriga.

Da se pa kontrola meda more izvršiti, si zvolijo občni zbor zmed svoje srede kontrolora, njegovoga namestnika i pa kontrolni odsek — šteri je sestavljeni od 3 do 5 kotrig. Ta zvolitev kontrolnoga odseka trpi edno leto.

Kontrolni okraj, čas i pa kraj odsekovih spravišč določa podružnično vodstvo sporazumno s kontrolorom. Pri določavanji okraja za kontroliranje meda, pa se lahko združi več podružnic v en kontrolni okraj. —

Podružnično vodstvo si preskrbi primeren žig (pečat), naroči pri vodstvu kontrolne tiskovine i stekleničice (kantice) za vzorce, pošle kontrolovi imeni prijavljenih kotrig, tiskovine stekleničice i naznani prijavljenim kotrigam sporazumno s kontrolorom den kontrole.

Kontrolni odsek pa more včasi po prejemi vzorcov meda kontrolo izvršiti i o poteki kontrole poročati vodji kontrole v Ljubljani i s tem poročilom poslati kontrolne listke i seznam ponudnikov. Vsi spisi o kontroli predelka prve letine — to je sprotoljšnjega meda — morejo biti predloženi najkesej do 1. avgusta, od poletnoga i jesenskoga pa do 15. novembra vsako leto. S temi zapiski je pa poslati tudi vzorce i zapisnike pa samo te, če to zahteva vodja kontrole.

Kotrige kontrolnoga odseka so: predsednik, tajnik i najmenje 3 člani podružničnoga odbora.

Podružnični predsednik vodi sejo kontrolnoga odseka, izdaja izkaznice o izvršenoj kontroli i hrani vzorce meda. (Dale.)

Pošta.

Hüil L. Večeslavci. Peneze sprejeli. Plačali ste na konci leta. Čakali smo skoz celo leto na celo naročnino, plačivali intereš od dugov zavolo vaše zamude tudi. Vse smo potrpeeli misleč, ka te zahvalni. A mesto hvale smo dobili grajo. Premislite, če je to pravo krščansko djanje? Bodi vam tudi povedano, da so tiste novine velike, štere majo v sebi veliko pravico, ne pa tiste, štere majo dosta papirov. — **Trstenjak Štefan. Gorica.** Vašo prvo dopisnico smo zročili upravniki v Soboti. Ne vemo, kak je mogla sprememba izostati. To drugo istotak izročimo i bo red. Javite se na upravi v Soboti, gda te tam hodili. — **Griesbacher Agneš Buenos Aires.** Letošn o naročnino i za l. 1934 z zahvalnostjov sprejeli. Zadosta je poslano. — **Šadl Jan-š. Večeslavci.** Dajte nam glas, če ste ešče itak ne dobili M. Liste od oktobra. Pa to tudi, česta ešče izda dužniva Recek Marija i Miholič Matjaš? Duga mate ešče 321 Din. — Peneze sprejeli. Lajnski račun nam dpošlite.

SUHE **GOBE**

kupuje po najboljši ceni
Sever & Komp., Ljubljana,
Gospodarska cesta 5. 10-8